

GÖMÖR-KIS-HONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompá Mihály-utca 10. sz.

Idő intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólítás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

GÁL ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona.
Vármegyei körjegyzőknek, tanítóknak és községi elő-
járóságoknak egész évre 3 korona.

Egyes szám ára: 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petütsor térfogata . . . 20 fillér.
Nyilttér sora 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

A magasabb lakbérosztályért

emelték fel szavukat a múlt vasárnap, e hó 21-én d. e. Rimaszombat város tisztviselői s mint minden jogos kívánságnak a megnyilatkozása, ez is impozáns és meggyőző volt.

A vármegyei háza kistermét szintűl megöltötték a rimaszombati tisztviselők vasárnap d. e. 11 órakor s az egybehívott értekezletet dr. Fornet Gyula alispán nyitotta meg, aki röviden, tömör szavakkal ecsetelte a mozgalom célját, mely a városoknak újabb lakbérosztályozásánál Rimaszombatot a tényleges viszonyoknak megfelelő helyre kívánja juttatni.

Ezután dr. Angyal István városi aljegyző olvasta szépen kidolgozott memorandumának tervezetét, amelyben kifejti, hogy Rimaszombat város tisztviselői súlyosan érzik azon hátrányokat, melyek az alacsony lakbérosztály miatt őket terhelik. Visszapillantva a múlt eseményekre, megemlékezik arról, hogy a tisztviselők már régebben kérték ezen sérelmük orvoslását, de a volt pénzügyi kormány ridágen elzárkózott minden kérelem teljesítése elől. Utal arra a kétségtelen jóindulatra, melylyel a jelenlegi kormány a tisztviselők ügyeit intézi s ebből merít reményt a kérelem jövő sorsára iránt. Az elaborátum ezután ismerteti Rimaszombat város lakbérosztályait s irányadóul felvéve a IX. fizetési osztályba tartozó tisztviselők 3 szobás igényét, megállapítja, hogy Rimaszombatban mindössze 32 olyan 3 szobás bérlakás van, mely a tisztviselők igényeinek megfelelő. Ezeknek átlagos évi bére 884 korona 76 fillér. Ha a környelmi és higiénikus szempontokat is tekintetbe akarjuk venni, akkor a 32 lakás száma 9-re olvad le, mert 23 nál udvar sincs s egyetlen szoba sem éri el a 20 köbmétert, holott az egyszobás lakásnál is megkivántatik a 25 köbméter térfogat. A 32 lakásban egyetlen IX. fizetési osztályú tisztviselő lakik, de csupa magasabb fizetési osztályba sorozott, a kisebb fizetésűek egészen hiányosak, névvel lakásokban laknak. A városban lévő többi 3 szobás bérlakás nem tisztviselői, de emberi lakásul sem lehetne felhasználható. Utal a memorandum a legutóbbi házforgalom adataira s kéri, hogy a rimaszombati tisztviselők s tényleges viszonyoknak megfelelő lakbérosztályba soroztassanak.

A memorandum általános tetszéssel találkozván, Mészáros István kir. főgyógyhelyettes, dr. Kovács László polgármester, Föschl Ferencz erdőtanácsos és dr. Musotter Miklós hozzászólása után elhatározták, hogy a memorandum bővebb megtárgyalása és esetleges kibővítése végett egy végrehajtó bizottságot választanak, melynek tagjai lettek az alispánon, mint előző kivül: dr. Kovács László, Mészáros István, Ludvig Antal, Loysch Ödön, dr. Musotter Miklós, Szabó József pénzügyi titkár, Smál Gyula és dr. Angyal István.

A mozgalomhoz a vármegye főispánjának és gróf Serényi Bélának — mint a megyebeli mozgalmak nagyértékű pártfogójának — támogatását fogják kérni a tisztviselők s a főispán útján akarják eljuttatni a pénzügyminiszterhez.

Gömöri közélélmzési mozaik.

— Utazás a cukorjegytől — a talpbőr-utalványig. —

Apró, színes kis füzetek repültek szét százezerszámra a vármegye helyi hatóságaihoz s onnan nemsokára a közönség kezébe kerülnek, hogy mint cukor, kávé- és szappanjegyek jelentsek az ellátás rendszerességének biztosítékait.

Nehezen irtuk le ezt a kifejezést: „biztosíték” és nehezen tudunk apollógiát írni a jegyrendszer kiváló tulajdonságai mellett, mert sajnos, eddig keserű tapasztalatok beszélnek arról, hogy az élelmiszereknek ezen papirosformái nagyon gyakran az érvényességük időpontján túl is csak papirosok maradnak.

Nem is kell messze mennünk s elég a zölde szénecédulát végigsimogatnunk könnyes szemünkkel s arra gondolkodni, hogy ki tudja, mikor lesz ebből szén?

De azért érezzük, hogy az az akció, melyet dr. Fornet Gyula alispán megkezdett s amely egyelőre a három fontos közélélmzési cikknek: a cukornak, kávénak és szappannak egységes jegyek ellenében való forgalombahozatalát rendelte, a mai nehéz viszonyok között, mikor a rendszeresség és egyenletesség a feje tetejére állott, feltétlenül szükséges és helyes.

A cukorjegyek négyféle változatban kerülnek forgalomba. Van 1 kgmos a hadicélokra dolgozó ipari munkások és a betegek részére, van 800 grammos a városi rendszeresen cukrot fogyasztó és a vidéki nagyobb igényű közönség részére, van 600 grammos a városi kisebb igényű és a vidéki rendszeres cukorfogyasztók számára és 400 grammos azok részére, akiknél a cukor nem eminens fontosságú élelmicikk.

A kávéjegyek két havi érvénynyel bírnak és egy hóra a nagyobb igényre jogosítottaknak 100 gramm, a kevesebbel beérőknek 50 gramm hadikávéval biztosítanak.

A szappanjegyek két hóra szólnak és 375 grammos, 250 grammos és 50 grammos por cziózást eszközölnek.

Mindezen jegyek november hó elejétől lépnek érvénybe, kivéve a kávéjegyeket, melyek október—november hóra szólnak.

A nagyobb vállalatoknak igényéről az alispán külön, közvetlen kiutalás útján gondoskodik, a kisebb vállalatok, intézmények, internátusok, vendéglők, kávéházak stb. szükségletéről a járási főtisztviselők és polgármesterek vannak hivatva gondoskodást tenni.

Érdekes és a közegészségügy szempontjából jelentős intézkedése az alispánnak, hogy a gyógyszerárakat három hónapra előre ellátta finomított cukorral, mert ezek a nyers cukrot a gyógyszerkészítésére nem tudják felhasználni.

Az átutazó vendégek, szabadságolt katonák részére a főtisztviselők és polgármesterek adnak ki utalványokat.

Érdekes és erősen szociális izű intézkedést tett az alispán a lakosságnak talpbőr ellátása tekintetében is.

A vármegye rendelkezésére bocsátott talpbőr mennyiség csekélységére való tekintettel,

hatósági uton első sorban azon szegényebb sorsú lakosság talpbőrigenyét akarja kielégíteni, akik lábbeli szükségletüket másként, mint a régi cipők megtalpalatása és megjavítása által nem tudják biztosítani. Ezek a járási főtisztviselőtől vagy a városi polgármestertől kaphatnak valamely bórkereskedőhöz talpbőrutalványt s a cipőjüket azon iparossal javíttathatják meg, akit erre legalkalmasabbnak ítélnék.

Hangoztatja rendelkezésében az alispán, hogy a talpbőr kiutalásnál tekintettel lesz az egyes járási éghajlati viszonyaira is s a lakosság szükségletének mennyiségére s így a rendelkezése alatt lévő bór utalványt az északi járási részére fogja biztosítani.

A rendelet megszabja azon mennyiségeket, melyekre az egyes hatóságok utalványt adhatnak s intézkedik az iránt is, hogy a bór kiszolgáltatása után felmaradó hulladékok az egyes kisiparosok között apróbb javítások céljaira szétosztandók.

A bór a kereskedők részéről kiskereskedelmi maximális áron hozandó forgalomba s a megvett bór mennyiség ára a kereskedő által az utalványra feljegyzendő.

A maximális árakat a bórkereskedők kötelesek üzleti helyiségeikben kifüggeszteni. Az egyes kereskedők közötti szétosztást a Gömörvármegyei Áruforgalmi r. t. fogja eszközölni, melynek azonban a bór árához semmiféle üzleti hasznót felszámítani nem szabad.

Ugy az egyes jegyfüzeteket, mint a talpbőr-utalványokat nem adják ingyen a hatóságok. A cukorjegyekért 30 fillér, a kávé és szappanjegyekért 20—20 fillér, egy talpbőrutalványért szintén 20 fillér fizetendő s ezen összegek a vármegyei közélélmzési alapot illetik.

A „Hangya” szövetkezeti tagokra nézve is kötelező lett a cukorjegy rendszer.

Ezek a legutóbbi alispáni intézkedések és szeretnénk hinni, hogy közélélmzésünk szempontjából üdvös intézkedések.

A közélélmzés kaledioszkópiájában a vármegyei egységes jegyrendszer beállítása új irányt jelölt s értesülésünk szerint az országos közélélmzés irányításába befolyó faktorok a nálunk életbeléptetett rendszert, mint igen célirányosat és helyeset ítélik meg.

A jegyek kiváltásánál mindenkinek jogában áll megnevezni azon kereskedőt, kinél az illető élelmiszert bevásárolni kívánja s így ezen jegyrendszer biztosítja a kereskedelemnek azt a szabadságát, melyet eddig sokszor guzbakötöttek, a hatósági rendelkezések s ennek folytán a kereskedők megtarthatják és kiszolgálhatják régi vevőközönségüket.

Figyelmébe ajánljuk a vármegye közönségének, hogy a jegyek csak a rajtuk feltüntetett hónapokra érvényesek s hogy a megelőző hónapról szóló jegyeket nem fogják beváltani.

Akik a jegyekkel visszaéléseket követnek el, azok ellen erélyesen fognak eljárni a büntető hatóságok.

Hírek a gömői közlelmzés és közellátás világából.

Háborus kihágások büntetései.

A belügyminiszter ítélete: Czókoly Jánosné Kerepecz pusztja — árdrágítás — 200 korona.

Az alispán ítéletei: Kraemer Imre Sajógömör örlési szabályok be nem tartása — 30 nap és 1200 korona. Hrvol Lajosné Ratkó, Varga Józsefné Ratkó, Molnár Andrásné Ujvácsár ugyanazért 150—150 korona.

A rimaszombati rendőrkapitány ítéletei: Hincsjár Mária rimasimonyi lakos; Bogacska Judit, Bradnya Mihályné, Borza Jánosné, Folyko Andrásné, Halgas Andrásné, Koneczas János, Koneczas Andrásné, özv. Kávásy Mihályné, Koneczas Andrásné, Laczkó Mihályné, Lucziák Pálné, özv. Mihók Pálné, Mihók Mihályné, özv. Ollmann Andrásné, Porubanez Lajosné, Pavlik Jánosné, özv. Rofusz Mihályné, Sandorovics Pálné, Saszták Jánosné, Seveha Zuzsanna, Trnovszky Mihályné, Valent Mihályné, Bradnyász Jánosné, Hrencsár Jánosné és Oravec Jánosné rimafürési lakosok termény engedély nélküli vásárlása és szállítása, egyenként 10 kor. pénzbünt.

Rozsnyói rendőrkapitány ítéletei: Majtány Ferdinánd Rozsnyó, engedély nélküli bőrvásárlás 100 kor. — Mojses Andor Rozsnyó, engedély nélküli árpavásárlás 200 kor. — Spisák Andrásné Rozsnyó, gabonaeltitkolás miatt 10 napi elzárás és 300 kor. pénzbünt. — Puskás András Rozsnyó, jogosulatlan faggyu eladás 20 kor. pénzbünt.

A vármegye szénszükséglete. A vármegyei szénelosztó bizottság a megejtett összeírások alapján megállapította a megye szénszükségletét a ez 612 és fél waggon szenet és 13 waggon kokszot tesz ki. Ezenkívül az egyes intézményeknek direkt a bányáknál eszközölt, de eddig le nem szállított igényei közel 50 waggonra tehetők, úgy hogy több mint 675 waggon szénre van a megyében szükség. Hogy erre mennyit fog kiutalni az Országos Szénbizottság, az a jövő sötét titka.

Bércsereztetési engedélyek. Az elhullott vagy kényszervágott marha-, borju- és lóborjúknak az egyes gazdák szükségletére való

bércsereztetésének engedélyezése az alispán jogkörébe lett utalva. Az alispánhoz most tömegesen érkeznek az erre irányuló kérelmek, de nagy részük el lesz utasítva, mert a kiadható engedélyek száma a folyó évre 50 ben lett megállapítva s így az alispán csak a nagy családú, szegény sorsu gazdák s elsősorban a hadbavonultak vagy hadiözvegyek kérelmeit teljesítheti.

A fa árának maximálása. A faértékesítő hivatal ármegállapító bizottsága Gömörvármegyét a 3 ik körzetbe osztotta és ürköbméterenként a faárát így állapította meg: Kemény tűzifa: 36 k, vegyes: 34 k, dorong: 32 k, vékony dorong: 30 k, b., lágylombfa hasáb: 26:50 f, vegyes: 24:50 f, dorong: 22:50 f, vékonydorong: 20:50 f, c., fenyő: hasáb: 29 k, vegyes: 27 k, dorong: 25 k, vékonydorong: 23 k, Hántott vargafa, kereskedelmi szokvány: 33 k. A nyersfa ár 5% al kevesebb. 10000 kilogrammonként a., keménylombfa: 720—700—690—680 kor., b., lágylombfa: 660—640—630—620 kor., c., fenyő: 710—680—670—660 kor., d., Hántott vargafa: 720 kor. nyersfa ára 20% al kevesebb. Raktározási díj 5000—40000 lakosu helyen ürköbméterenként 3 kor. 10000 kgrammonként 60 korona.

Panaszos kérdések. A közlelmzés egyik réme: az ácsorgás Rimaszombatban is erősen észlelhető jelenség. A mult héten zajos és szomorú jeleneteket láttunk. A lisztet Rimaszombatban egyetlen kereskedő osztja szét, miért nem vezeték be az okszerű rayonirozást s miért kell két—három napig is várni igen sokaknak a lisztért!? — Az elmúlt országos vásárra semmi káposztát sem hoztak s Rimaszombat lakosságának 80%-a nincs ellátva káposztával. Miért vesz Miskolcz város káposztát a lakossága részére s miért nem vesz Rimaszombat is?!

Apró hírek. A burgonyával el nem látott egyének nálunk a vármegye területén több mint 30000. — A terményértékelési bizottságok a napokban megkezdék működésüket. — A vármegyei árvizsgáló bizottság Rimaszombat székhelylyel a közel jövőben megalakul. — Aszalt szilvát utal ki a napokban az alispán a városok részére kisebb mennyiségben. — A novem-

ber szétzórja őket, a futókat az üldöző lovaság levágja. Négyezredet vezérükkel: Németh Balázssal, a várkastélyba menekülnek. Ott keményen tartják magukat, majd kirohannak; de az ellenséges gyűrűt áttörni nem lévén képesek, elhullanak; vezérük súlyos sebektől vérezve, a Bástia kezébe kerül, ki az oroszlan módjára küzdő szabadsághóst karóba huzatja. Beh sok ilyen nagylelkű lovagot küldött vendégségbe reánk a prágai császári udvar.

Bakos Gábor halálával 1666 ban, ki Rákóczi György lelkes tábornoka volt, magva szakad e hatalmas nemzetségnek. Ezután Osgyán urai a Luzénszky báró és a Korponay család. Az ősi várkastélyt is közösen lakják.

1681 ben az országgyűlés Osgyánnak, mint véghelynek a megerősítését rendeli el. Volt e foganatja a rendeletnek, tudósítást nem nyerünk róla. De a vár erős voltát bizonyítja az, hogy megvédte a völgyet a török pusztítástól. Vagy talán a füleki basa az itteni hajadonokat nem találta kedvére valóknak.

A daliás kuruczkorban itt ringatta Ghéczy Julianna imádott fiacskáját, Korponay Gábort. De nyugtalan temperamentuma csakhamar kiüzte békés otthonából. Elnézem határozott, szépnek mondható irását ennek a csodás energiájú asszonynak, kinek Jókai bűbajos tolla el nem muló emléket állított. De jellemét, tetteinek rugóját nem tudta kifürkészni. Nem tudta kibogozni a nagy rejtélyt, az ellenmondást, hogy először megfélekedezett a hazaszeretet szentségéről s később a nemzeti szabadság martirja lett. Talán megközelítjük a valót, mikor azt mondjuk, hogy nem szerelmese csókjáért vétkezett hazája ellen, hiszen aligha tudott mélyebben érezni; hanem a nagyravágyás démona kergette, Fdérczfény után futott, míg alabástrom nyaka bele nem ütközött a hóhér pallosának éles pengéjébe. Fiát mindenáron hatalmasabb főúrrá akarta tenni, mint osztályos atyafisága, a Luzénszki bárók.

Téved Jókai, mikor azt írja, hogy Ghéczy

beri petróleum szükséglet fedezésére 375 méter mázsa petróleumot utalt ki a keresk. miniszter. — A novemberi cukrot két harmadrészben nyerscukorban, egy harmadrészben finomított cukorban utalta ki az alispán. — A városi lakosságnak tejellátása ügyében a közlelmzési miniszter rendeletet adott ki, mely szerint november hónaptól kezdve tejutalványok léptetendők életbe a 10000 lakosnál nagyobb városokban. A 10000 lakosnál kisebb városokban csak bizonyos feltételek mellett léptetendő életbe ez a rendszer.

Hírek és vegyesek.

Személyi hírek. Putnoky Mórincz főispán csütörtökön Rimaszombatba érkezett s innen szombaton utazott haza.

Dr. Fornet Gyula alispán az elmúlt hét elején hivatalos ügyek intézése végett Budapesten tartózkodott.

Kubinyi Géza nyug. főispán f. hó 23-án, a Vöröskereszt-egylet díszgyűlése alkalmából városunkban időzött.

Ünnepi istentisztelet. Ma vasárnap délelőtt 10 órakor lesz a helybeli evangélikus templomban a reformáció négy százados emlék-ünnepe, a délelőtti ünnepi istentiszteleten Gyürky Pál főesperes tartja az emlékbeszédet, míg a délutáni ünnepi beszédet Márczay Lajos segédlelkész mondja.

Értesítés és meghívás. A rimaszombati áll. elemi fiúiskola tanítótestülete növendékei részére saját helyiségében folyó évi november hó 2 án d. e. 10 órakor, a hazánk védelmében hősi halált halt katonáinkról való megemlékezés és sirjaiknak kegyeletteljes gondozása céljából „iskolai gyászünnepély“-t rendez gyűjtéssel, melyre a n. é. közönség tisztelettel meghívatik.

Elesett hősök ünnepe. Az idén az iskolák mindenütt tartanak ilyen című ünnepet november első napjaiban. A rimaszombati főgimnáziumban november hó 2 án délelőtt 10 órakor lesz ez az ünnepség, amelyen Horváth Zoltán tanár mondja az ünnepi beszédet. Az ünnepség alkalmából gyűjtést is rendeznek az elesett hősök sirjainak gondozására. Az ünnep-

Julianna volt az első magyar nő, ki elárulta nemzetét. Sajnos, szomorú példával járt előtte a hatalmas Murányvár urnöje: a Széchy Mária, ki elhunyt urának, Wesselényi Ferencz nádornak levelezését kiszolgáltatta pénztárt a bécsi udvarnak s ezzel vérpadra juttatta a Zrinyieket, a Frangepánokat. El is nyerte méltó jutalmát, sohasem látta többé békés, szép hazáját. Ghéczy Julianna bizonyára tudott a gyászos árulás jutalmáról, hiszen az ura Murány főkapitánya volt.

A nép ma is regél a szép Ghéczy Juliáról, kit a néphit szerint az osgyáni kastélyban fejezték le s annak a teremnek a falát, hol a kivégzés történt, kiömlött vére időnként pirosra festi. A Korponay-család kihaltával aztán a várkastély egészében a Luzénszkyek tulajdona lett, kiknek nem régen temették el utolsó férj-síraját.

Henrik báró elhunytával kihalt a luzsnai regliczi báró Luzénszky család idősebb férfiága, az osgyáni ág. Ez a régi, egykor lengyel főnemesi család, melynek egyik őse a lengyel királyi trónon ült, sok kiváló státusférfiut, hadvezért, főpapot adott a hazának. A várkastély mostani urnöje, Henrik báró özvegye, előkelő uri család sarja, kit a főuri világ bájos egyéniségéről, a nép nemes szívéből ismer, ki e nehéz időkben sok szenvedést megenyhít jótékony adakozásával. Osgyánnak szép iskolát, paplakot építettett néhány éve. Kiváló gazda, ki uradalmait biztos kézzel kormányozza, kitűnő anya, kinek legtöbb gondja viruló szép leányainak dicséretes nevelése. Előkelő műveltségű nő, kit melegen érdekel a mult idők története. Nagyértékű könyv-és levéltárát, amely most kerül rendezés alá, amelyben nemrég egy Rákóczi-korabeli jegyzőkönyvet fedeztek fel, örömmel bocsátja a kutatók rendelkezésére.

Düledező váromrok, régi várkastélyok láttára mindig komoly merengés fog el. A sok véres napot látott kövek némán regéinek dicsőség mulásáról, az ember nagyságáról és törpeségéről.

TÁRCZA.

A „lőcsei fehérasszony“ várkastélya. *)

Írta: Dr. SCHMIDT ATTILA.

A százbérczű Gömör nyugati határán, messze a füleki várhegyig elnyúló, kies völgy fölött büszkén emelkedik a Luzénszky báró-család festői fekvésű osgyáni várkastélya. Kevesen ismerik az egykor nevezetes végvár történetét; kevesen tudnak róla, akik elhaladnak alatta, hogy a Rákóczi korában olyan gyászos szerepet játszott garamszegi Ghéczy Julianna, a „lőcsei fehérasszony“ ebben a kastélyban töltötte a mézesheteket szerelmes urával, a délczeg kurucz kapitánnyal, Korponay János urammal.

A vár eredete a zordon, de egyuttal ragyogó lovagkorban vész el. A husziták Osgyán megszállásakor már erődítményt találtak itt. Mai formáját valószínűleg a XVII. század végén nyerte. Bástyafal már nem veszi körül, a vizárok helyén diszkert pompázik, rejtekhelyeit, titkos bejáratait, alagutját régen befalazták. De áll még az őrtorony, honnan Valgatta cseh marta-lőczeni a Buda vagy Kassa felől közeledő békés kereskedő-karavánt lesték, hogy karvalyként reácsapjanak és kegyetlenül megsarcollják. Ezek az éhes zsebrákok addig sanyargatták e vidéket, míg Mátyás vitézei vissza nem üzték őket a trombiták és kintornák hazájába.

A vár első hatalmas urai, a vidék oligarchiái, a Bakosok, a Hunt Pázmán nemzetségből. Bocskay szabadságharcza idejében a szabadság hőseit itt gyászos vereség érte. Bástia 15.000 emberével Losoncra Fülel felé mentében arról értesült, hogy Osgyánban felkelő hajduk tanyáznak, ezért Osgyánnak fordult. A hajduk, kik a harcot meggondolatlanul fel akarják venni, a falu előtt elszáncollják magukat néhány rozaga ágyujukkal. A tizszeres ellenség csakha-

*) „A Társaság“ mult heti számából vesszük ezt a Gömört közlelmről érdeklők cikket.

ségre ezen az uton hívja meg az intézetet a közönséget.

Ref. zsinat. Budapesten a református zsinat e héten folyt le s azon városunkból *Lukács Géza* egyházmegyei főgondnok és *Czinke István* ref. lelkész vett részt.

Vöröskeresztes kitüntetések. A Vöröskereszt-egylet rimaszombati választmánya f. hó 23-án délelőtt fél 12 órakor ülést tartott, amelynek egyedüli tárgya volt azon kitüntetések átadása, amelyekben az egylet nemes célja érdekében lelkes és buzgó tevékenységet kifejtett rimaszombati urhölgyek és urak részesültek. A kis ünnepély a Vöröskereszt kórház izlésesen feldisznított épületében folyt le. *Kubinyi Géza* elnök nyitotta meg az ülést, üdvözölte a választmány megjelent tagjait, sajnálattal jelentette be, hogy *Samarjay Jánosné* elnökön családgyászja miatt nem lehet jelen, majd meleg szavak kíséretében sorban átnyújtotta a kitüntéseket. — Hadiéki ményes II. osztályú díszjelvényt kapott *özv. Terray Istvánné*. — Ezüst éremmel lettek kitüntetve: *özv. Kolbay Sándorné, Czinke Istvánné, Máthé Jenőné, dr. Kármán Aladárné, Marikóvszky Gézáné, dr. Weinberger Rezsőné, Mészáros Istvánné, Tóth Béláné, Jellinek Bertalanné, Marton István és Matolcsy Pál*. — Bronz éremmel: *dr. Csernay Dánielné és Simon Mihályné*. — A kitüntetések átadása után *Kubinyi Géza* elnök köszönetet mondott a kitüntetetteknek eddigi tevékenységükért és további önzetlen munkálkodásra buzdította őket. Az ünnepély a kitüntetettek lelkes éltetésével ért véget.

Vasuti előléptetés. *Schulhof Pál* főellenőr, itteni állomásfőnök — mint örömmel értesülünk — soronkívül felügyelővé lett előléptetve. Az előléptetés nemcsak városunkban, de meggyeszerzte őszinte és igaz örömet kelt, mert arra *Schulhof Pál* társadalmi és közéletünknek közszeretében álló tagja régen rászolgált. A hivatalos és társadalmi életben páratlanul előzékeny, figyelmes, tapintatos és készséges hivatalfőnök, ki harmincz év óta közmegelegedésre működik városunkban s azzal, hogy hivatalos ügyköre keretében és társas életünkben is igen sok hasznos szolgálatot tett, már régen jelentős érdemekre tett szert. Különösen a háboru kitörése óta a katonaság és polgárság fokozott igényeivel szemben mindenkör a legmesszebbmenő gondossággal és bősz tapasztalatokból leszárdított szaktudással sikerült neki a legbonyolultabb hivatalos ügyeket is sikeresen intézni s az aránytalanul megnövekedett munkakör helyes és közmegelegedésre szolgáló betöltésének némi elismerésül szolgálhat a mostani soronkívüli előléptetés, melyhez az új felügyelőnek osztatlan szeretettel és melegen gratulál a város közönsége s mi is szívélyesen üdvözöljük őt. — Itt említjük meg, hogy *Bartos Lajos* főellenőr, a nálunk gyakran megfordult rokonszenves losonczi forgalmi főnök is felügyelővé lett előléptetve.

Kinevezés. *Pogány István*, városunk volt kir. tanfelügyelője, ki eddig a budapesti kir. tanfelügyelőséghez volt beosztva s értesülésünk szerint rövid időn belül újra a gömörmegyei kir. tanfelügyelőség élére kerül — kir. tanácsossá lett kinevezve. A kiváló képességű férfiú kinevezése városunkban és megyénkben széles körökben kelt őszinte örömet.

Szabadságon. *Dr. Percz Barna* főorvos az orosz frontról e héten szabadságra hazatért.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter *Szűcs József* nagykütaai járásbírói díjnokot a feledi járásbíróshoz irnokká nevezte ki.

Visszatérés állásába. Nagy örömet keltett a napokban, hogy a hadbahirótt *Rochlitz Zoltán* dr. ismét visszajött és tanári működését újra megkezdi a helybeli főgimnáziumban.

Tanárvaltozás. A rimaszombati főgimnáziumtól buzgó és eredményes működés után megváltik *Csanády Sándor* helyettes tanár, aki a napokban tette le Budapesten a szakvizsgálatot és Gyönkre hívták meg végleges tanári állásra. A szülők és tanártársai jókívánatai kísérik a derék tanárt új helyére.

Alapítvány a főgimnáziumnál. *Terray Gyula* erdőmérnök, boldogult *Terray István* fia a rimaszombati egy. prot. főgimnáziumnál hadiárvaik javára 1000 korona alapítványt tett.

Eljegyzések. *Róth Lajos* vármegyei iratárnok szeretetreméltó leányát: *Lenkét*, f. hó 23-án eljegyezte a taktakenézi származású *Keményffy Béla* tüzérhadnagy.

Özv. Kovács Józsefné — néh. *Kovács József* volt füleki ügyvéd özvegyének — szeretetreméltó leányát: *Lenkét* pedig eljegyezte városunkban *Vágner Béla* csendőrfőhadnagy.

Katonai kitüntetések. A király az ellenséggel szemben tanusított vitéz magatartása elismerésül a garami származású *Lucsánszky Barnabás* 5. gy. ezredbeli tartalékos hadnagynak a katonai érdemkereszt 3. osztályát a hadiékítménnyel és a kardokkal adományozta.

Stolcz Zsigmond hadnagy — *Stolcz Zsigmond* kalapos iparos polgártársunk derék fia — ki már előzőleg két signum laudissal lett kitüntetve, a Csernovitz melletti harcok után vitézsége elismerésül a hadiékítményes 3. oszt. katonai érdemkereszttel tüntettetett ki.

Kluka Lajos, forgácsfalai származású s városunkban tanult iparos, a 39. honvéd tábortaraczkézred főtüzeire 3 évi harcztéri szolgálat alatt megkapta a kis ezüst és bronz vitézségi érmet s most a Károly-csapat keresztet.

A hadrakelt seregnél a király által felhatalmazott parancsnokság *Maczó Márton* és *Balacsik János* kisperlászi illetőségű fuvarosoknak az ellenséggel szemben tanusított kiválóan kötelességű szolgálatuk elismerésül a vas érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta.

Templomi hangverseny. A reformáció négyszázados emléktünnepének napján, nov. hó 4-én d. u. 4 órakor a ref. templomban tartandó és már is élénk érdeklődés tárgyat képező jótékonycélú templomi hangversenyre ez uton újból felhívjuk a közönség figyelmét. A műsor gazdag tartalmával, a legkényesebb műzslést is kielégítő darabjaival — méltó folytatása lesz csak a közelmúltban e helyen tartott hasonló hangversenynek, sőt a szereplők kiválóságát és művészetét tekintve, a legmagasabb niveauon állónak ígérkezik. Ha még megemlítjük, hogy a szereplők: *Arokháty Béla* orgonaművész, *Ludwig Wily* operaénekesnő Budapestről; továbbá *dr. Veress Samu* (hegedű), ifj. *Veress Samu* (orgona) és *Győry Lajos* (cselló) lesznek, éppen eleget mondottunk, hogy az igazi művezetést kereső közönség igényeinek kielégítését és a hangverseny sikerét biztosítottak jelezhesük. A hangversenyre a belépőjegyek — személyenként három koronájával — ifj. *Rábely Miklós* és *Lévai Izsó* könyvkereskedésében váltathatók.

Halálozások. Borsodvármegye egyik köztisztelőben állott s a megyei és társadalmi élet kiválóan érdemes alakja, a régi magyar nemesek egyik prototipusa: legyesbényei *Fekete László*, a mezőkövesdi járás volt főszolgabírája, a mezőkövesdi kerület volt függetlenségi párti orsz. képviselője, megyei törvényhatósági bizottsági tag stb. stb. hunyt el f. hó 21-én Mezőkövesden 68 éves korában, boldog házassága 41 ik évében. Széles látkörű, talpig puritán, szilárd jellemű, nemesszívű férfiú volt, ki Borsodvármegyében mindenfelé nagy népszerűségnek örvendett s mikor a politikai küzdőterlen telemelte szavát, a nép mint egy-egy apostol, hiven követte őt. Ugy tudott a néppel bánni, mint kevés ember; ismerte annak minden baját, gondolatát s nyíltszívűségével, megnyerő modorával, gyújtó beszédeivel hozzáférközött annak lelkéhez. Utóbbi időben sokat gyöngékedett a hatalmas, erőteljes szervezett férfiú s a közélet terén nem fejtett ki nagy tevékenységet. Halála egész Borsodvármegyében és nálunk is őszinte igaz részvétet váltott ki s a család iránt érzett részvételnek közéletünk minden körében kifejezést is adtak. Özvegyén szül. *Kudlovich Ilonán* kívül nővére: *Samarjay Jánosné Fekete Piroska* a nőegylet és a Vörös Kereszt-egylet érdemes elnökönje, továbbá fia: *dr. Fekete Tibor* főispáni titkár siratja az elhunytat s a gyászolók között van másik fia: *Fekete László* mezőkövesdi tb. főszolgabíró, sógora: *Samarjay János*, menyei: *Fekete Lászlóné* sz. *Falcsik Szerén*, dr. *Fekete Tiborné* sz. *Hamerszky Gizella*, unokatestvérei: *Sütheő István* és *özv. Széplaky Lajosné* sz. *Sütheő Ilona* s unokái ifj. *Fekete László* és *Tibor*. A temetés f. hó 24-én imponans részvét mellett ment végbe s a temetésen *Bónis Bertalan* Borsodmegye alispánja is

megjelent s a vármegye koszoruját a ravatalra helyezte. Mezőkövesd városa is koszorut tett a ravatalra. Az itteni nőegyletet és a Vörösa Kereszt-egyletet irásban is tolmácsolta érdekes elnöke: *Samarjay Jánosné* előtt őszinte, meleg részvétét.

Basilidesz János tiszolczi földbirtokost, akinek a vármegye életében tevékeny szerepe volt, nagy gyász érte, felesége: szül. *Latinák Lenke*, rövid szenvedés után meghalt.

Tanügyi hírek. A kultuszminiszter *Horváth János* gömörpéterfalvai községi iskolai tanítót a gömörpéterfalvai állami elemi népiskolához kinevezte, *Kovácsné Retteg* Julia koháryházi állami elemi népiskolai tanítónőt a majláthalvai állami elemi népiskolához áthelyezte.

Mit tárgyal a megyegyűlés? A november hó 5-én megtartandó öszi megyegyűlés tárgysorozata megjelent s 119 tárgyat tartalmaz. A tárgysorozatnak érdekes része lesz az alispáni jelentés s utánna az üdvözlő táviratok meghallgatása után az üresedésben lévő szolgabírói állás betöltése következik. A szolgabírói állásra értesülésünk szerint *Szentmiklóssy Zoltán* vármegyei aljegyző és *dr. Neogrady Emil* tb. szolgabíró pályáznak. Ezután a költségvetések tárgyalása következik s egyes társtörvényhatóságok átiratai és községi ügyek.

Ülések a megyeházán. Az elmúlt héten, e hó 23-án a talpbőr ellátás ügyében volt ülés, e hó 26-án pénteken d. e. a gyámpénztári betét tőkék elhelyezésének, módjának és arányának megállapítása, délután pedig a magyar nyelv tanítása körül legtöbb érdemeket szerzett tanítók jutalmazása ügyében volt ülés. Tegnap, szombaton d. e. kórházi bizottsági ülés volt, délután a bíráló választmány ülésezett.

Kórházi bizottsági ülés. A vármegyei kórházi bizottság f. hó 27-én *dr. Fornet Gyula* alispán elnöklésével ülést tartott, melyen a kórház napi ápolási díjának felemelése ügyében a miniszteriumhoz felterjesztés intézését határozták.

Népegészségügyi kongresszus. Budapesten az országos egészségügyi kongresszus folyó hó 25-én vette kezdetét. Mintegy 600-an jelentkeztek a résztvevők s Gömörvármegyéből *dr. Gaál Gusztáv* tornaljai járásorvos, tb. megyei főorvos vett részt a kongresszuson.

Képkiallítás Rimaszombatban. A Szent György Czéh rimaszombati tagjai a múlt vasárnap tartott megbeszélésükön elhatározták, hogy az idei tagilletményekből november hó folyamán a megyeháza kistermében kiállítást rendeznek, melyet sétahangversenyyel kötnek össze.

Serét a vadászoknak. A földmivélsügyi miniszter a vadászok részére újabb serétkiutalásokat eszközölt s *Bruan Zsigmond* rimaszombati kereskedő 50 kg. 10. számú és 100 kg. 12. számú; *Simon József* putnoki kereskedő 50 kg. 10. számú és 100 kg. 12. számú serétet kapott elárusítás végett.

Városi közgyűlés. Rimaszombat város képviselőtestülete f. hó 25-én *dr. Kovács László* polgármester elnöklésével közgyűlést tartott, melyen jelen voltak: *Bodor István, Benyo László, Fekete Pál, Fényes Sándor, Grosinger Miksa, dr. Kármán Aladár, Lengyel György, Lengyel Pál, id. Rábely Miklós, Singer Rezső, Széman Endre, Stolcz Zsigmond, Seidner Márk, dr. Törköly József, dr. Veress Samu és Zachar Gusztáv*. — Első tárgy az 5 ik gyalogezred beszállásolási költségében a miniszteriumtól leérkezett rendelet volt, mely a város fellebbezését elutasította s jóváhagyta a vármegye határozatát, mely szerint a beszállásolásért járó kártalanítás nem követelhető a vármegyétől. Most a miniszter ki mondta, hogy a katonai kincstártól sem. — A gyámpénztár 1917. évi 3-ik negyedi vizsgálatáról szóló jelentés tudomásul vétetett, az iskolák 1916—17. évi számadása jóváhagyatott, a gyámpénztári számadás vizsgálatára *Zachar Gusztáv* és *id. Rábely Miklós* küldettek ki s 1918-ra legalább 4% kamatozással a tőkék 40%-a a takarékpénztárnál, 30% a nép- és iparbanknál, 20% a takarékpénztár és hitelbanknál s 10% a keresk. és közgazd. banknál helyeztetik el. — A polgármester jelentést tett a Szabadka-puszta értékesítésének jelenlegi állásáról. A miniszterium a tejjgazdaság céljaira való bérletfelajánlását nagy rokonszévvel és jóindulattal fogadta. Miután a szabadkai erdő ki-

használása esetén a városnak a miniszterium rendelkezése szerint 501 kat. hold erdőterületet kell másutt szerezni, a közgyűlés dr. Törköly József tartalmas és a tárgy minden részletét felölelő felszólalása és Fényes Sándor figyelemre méltó ajánlata után elvileg elhatározta, hogy amennyiben a miniszterium a bérlet ügyében kedvező döntésre hajlandó, avagy a kitermelendő 501 kat. hold erdő pótlásaként ugyanilyen területnek a lehető kedvező feltételek mellett s lehetőleg előnyös helyen való megszerzésére a város készen áll. Az ezen ügyben való további lépésekkel a polgármestert megbizta. A vásárbérlet november 1 től hat évre kiadandó, melyre Löwy Henrik és Neményi Ármán adtak be ajánlatot s közöttük szóbeli tárgyalás lesz s október 31 én a közgyűlés határoz ez ügyben. — Az ujonnan felvett díjnokok részére a háborus segély az államsegély terhére megállapított s végül a városi alkalmazottak kiküldetése esetén a napidíjnak 1917. január 1 től 100 % al való magasabb kiutalását elhatározták.

Búcsúszó. Mindazon jó és kedves ismerőseimtől, kiktől Nagyenyedre való távozásom alkalmából személyesen nem búcsúzkodhattam el, ez uton mondom szíves istenhozzátot; kérve őket, tartanak meg szíves emlékezetükbe, amint hogy én is mindig szeretettel fogok rájuk visszaemlékezni. — Rimaszombat, 1917. okt. 22.

Kollányi Lászlóné.

Jóváhagyott alapszabályok. A belügyminiszter a csetneki és kerületi Chevrakadisa temetkezési izr. szentegylet alapszabályait jóváhagyta.

Országos vásár. A múlt héten hétfőn volt városunkban az őszi vásár, amely nagyon eltérő képet mutatott a régi vásároktól. A termény vásártéren csak hagyma volt, káposztát aranyért sem lehetett venni. A belső piac téren sok apróság, játék kelt el; volt ott egyebek közt paprika is, de az méregdrágán, igazán paprikás áron kelt el. Legtöbb szarvasmarha, sertés került eladásra annak jeléül, hogy a hus árának még lejjebb kellene szállani.

Harisnyakötés hadipamutból. Vármegyénk főispánja körrendeletet intézett a közigazgatási hatóságokhoz, hogy a közönséget buzdítsák a harctéren küzdő katonák és a fogságban lévőkhöz részére meleg ruhanemű előállítására. Az országos hadsegélyező bizottság gondoskodott róla, hogy a közönség a temesvári gyár útján kgramonként 21 koronáért jó minőségű gyapjúfonalhoz jusson. Különösen rövid harisnyák (zokni) készítése kívánatos, mert azok legjobban beválnak.

Nyugtázás. A Vörös-Kereszt egyesület céljaira vettük és hálás köszönettel nyugtázzuk a következő szíves adományokat: *Pénz:* dr. Zehery Istvánné koszorúmegváltásul 20 K.

Természetben: Banezik Pálné Alsósziklás 8 drb. körte és alma. Szabó László Várgede 18 drb. kalács, egy kis zsák alma, Szabó Ely és Miczi virágokkal és cigarettákkal látták el sebesült katonáinkat. Csák Lajosné Balogiványi 10 drb. tojás. Varga Pálné Perjése 6 drb. tojás. Nagy Fejes Jánosné Balogtamási 11 drb. tojás.

Az elnökség.

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel értesítem az igen tisztelt vásárló közönséget, hogy üzletemet a **Haas Salamon** üveg és porcellán üzlethelyiségébe helyeztem át.

Ugyanott **czipőjavítások olcsó árban** elvállaltatnak.

Rimaszombat, 1917. október hó.

Tisztelettel:

Friedmann Zsigmond.

Hudecz István kályhás
Rákóczy-utca 24. (ezelőtt Jánosi-utca.)

Keresek

megvételre egy jó karban levő **zongorát.**
Miskolczy Lajos.

Erdős birtok vételre kerestetik.

1600 kat. holdtól 6000 kat. holdig, melynek legalább egynegyed része műfának alkalmas, szép uri kastélylyal, törvényhatósági ut mentén, vasúthoz közel; őz, szarvas és vadászható állandó tartózkodási helye legyen. Ügynökök kizárva.

Ajánlatok 8 napon belül alólirott megbízottnál adandók be.

Cserapes u. p. Nagyszuhá (Gömörmege) 1917. október 26.

Záhonyi János.

Faeladási hirdetés.

A csetneki közbirtokosság tulajdonát képező Csetnek nagyközség határában fekvő A. gazdasági üzemosztály I. tag 27. számú erdőrésztelében 1915. és 1916. évi vágásterületén megjelölt mintegy 18 kat. holdon fennálló, törzsenként felvett 4527 db 6110 tm²-re becült jegenyetenyőműfa és 570 ürköbméterre becült jegenyetenyőtűzifa **1917. évi november hó 20-án** d. e. 10 órakor Csetneken a község házában tartandó zárt írásbeli versenytárgyalással egybekötött szóbeli nyilvános árverésen eladatik.

Kikiáltási ár 160000 azaz egyszázhatvan-ezer korona, melynek 10% a vagyis 16000 kor. bánatpénzül az árverést vezető kezéhez leteendő.

Utó és távirati valamint az árverési és szerződési feltételektől eltérő — vagy későbbre érkező ajánlatok nem fogadhatók el.

Szabályszerűen kiállított írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverező bizottság elnökénél nyújtandók be. Ezek csak akkor vétetnek figyelembe, ha ivenként egy koronás bélyeggel felszerelve vannak kiállítva és azon határozott nyilatkozatot is tartalmaznak, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti. — A részletes becslés árverési és szerződési feltételek megtekinthetők Csetneken a közbirtokossági erdőhivatalnál.

Csetnek, 1917. október hó 20.

Elnök helyett:

Kiriny Béla, kir. erdőtanácsos.

Keresek

egy jó karban levő **zongorát** megvételre. — **Czim:** e lap kiadóhivatalában.

A legtökéletesebb

mezei és házi egér irtószer

„RATIO“ egértípus-bacillus
:: tömegirtáshoz 10 korona, ::

patkányirtást

tökéletesen végezhet „RATIO“
patkányirtó anyaggal, egy adag
:: tömegirtáshoz 10 korona, ::

Standard-Társaság

vegyi laboratóriumának gömör-
: kishontvármegyei képviselője:
Rimaszombat, Losonczy-utca 29. szám.

Egy jobb családból való fiú vagy leány
tanulónak
rögtön felvétetik IMREH csamegeüzletében

Eladó ház.

Kossuth Lajos-utca 1. sz. emeletes szögletű ház, mely négy bolt-helyiség, a hozzátartozó raktárakkal s az emeleten nagy lakással **szabad kézből eladó.**

Értekezhetni lehet a tulajdonossal ugyanott az emeleten.

Hirdetmény.

1393. tkvi sz. — A feledi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a rimaszombati Kereskedelmi és Közgazdasági Bank r. t. végrehajtatónak Hamkó Mária és társai végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 8000 korona tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a feledi kir. járásbíróóság területén levő Dobóca községben fekvő s a dobóczai 282. sz. tjkönyvben A + 1. sor, 71. hrsz. alatt foglalt 68. összeírási számú házból álló Hamkó Mária, illetve helyesen Melania férjezett Urbán Istvánné, Hamkó János és Hamkó József nevén B. 4. 5. 6. 13. 14. 15. sorsz. alatt foglalt ingatlan jutalékukra 1000 kor. A dobóczai 223. sz. tjkönyvben A. 1. 2. sor 149. hrsz. alatt foglalt kertből álló, ugyanezek nevében álló s B. 5. 6. 7. 15. 16. 17. sorsz. alatt vezetett ingatlan jutalékukra 161 korona kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést **1917. november hó 30-ik** napján d. e. 10 órakor Dobóca község házában fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el. — Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10% át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881. LX. t. cz. 147. 150. 170. §§. 1908. XL. t. cz. 21. §.)

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni (1908. XLI. 25. §.)

Feled, 1917. szeptember hó 24.

Törköly sk. kir. íbíró.

A kiadmány hitelűl: *Köt* kir. tkvvezető.

Hozassuk haza elesett hőseinket!

Hareztéren elesett hőseink exhumálását és hazaszállítását a leggyorsabban és olcsón végzi a

„**GONDVISELÉS**“

Thuróczy és Társa
temetkezési intézete

MISKOLCZ,
Széchenyi-u. 82. Telefon 4-11.

Minden felvilágosítást díjtalanul készséggel adunk!